

Et billedes anatomi: Nærmere, Gud, til dig

Af [PIA STRANDBYGAARD FRANDSEN](#)

Jeg er ikke specielt religiøs men bliver det næsten hver gang, jeg genser *Breaking the Waves* - især, når filmens underskønne kapitelbilleder rammer lærredet. Billederne er lavet særligt til filmen af billedkunstner, skulptør mm. Per Kirkeby. Med en malers sikre blik for farver og komposition samt lidt hjælp fra computergrafikken har han skabt en serie storslåede, nyromantiske landskabsmalerier, der ikke blot fungerer som visuelle bogmærker i filmens fortælling men også som fortættede udsagn, der taler direkte til følelserne. Billederne er opbygget af lag på lag af farver, ligesom Per Kirkebys malerier, og man aner ridser i lærredet. Som Romantikens forjættende landskabsmalerier rækker kapitelbillederne hinsides virkeligheden - landskabet er forbundet med sjælen, døden og Gud. Heri spejles verdensaltet og skaberen.

Billedet ovenover indleder kapitel 2: Livet med Jan, hvor Bess og Jan begynder deres nye, fælles liv bag hjemmets trygge mure, skærmet mod omverdenen af beskyttende klipper og det rolige hav. Mens bølgerne ruller ind mod kysten som et symbol på evigheden, svinder lyset langsomt og månen træder frem på den overskyede himmel som et varsel om den skæbne, der venter dem. Men indtil videre er alt lykke og vi får lov at overgive os til landskabets skønhed og musikkens lykkeligt melankolske toner for en stund. Billedets religiøse undertone afspejler Bess' verden, som er centreret omkring hendes tro på Gud.

Som Caspar David Friedrichs *Vandringsmand ved Tågehavet* (1817-1818) ligger Bess' og Jans lille hus blottet overfor den voldsomme skotske natur, og ligesom hos Friedrich demonstrerer Kirkebys billede menneskets lidenhed, konfronteret med Guds natur. Lyset skinner stadig på husets beboere, men havet, bjergene og himmelen flyder langsomt sammen i et tiltagende, tåget mørke - ulykke, sorg og ikke mindst tvivl vil uværgeligt ramme Jan og Bess. Og troen sættes på en alvorlig prøve.

Det gigantiske, stemningsmættede billede rummer både skønhed og melankoli. Samtidig refererer det tydeligt til Romantikens billedsprog og dyrkelse af det melankolske landskab. Ligesom selve filmen balancerer kapitelbilledet på en knivsæg mellem det eksplicit genrebevidste og det oprigtigt gribende. Der er på en og samme tid dømt kronhjort og ægte, hjertegribende patos.

Fakta

Per Kirkeby, *kapitel 2: Life With Jan, Breaking the Waves*, Lars von Trier, 1996.

[Udskriv denne artikel](#)

[Gem/åben denne artikel som PDF](#)

[Gem/åben hele nummeret som PDF](#)

16:9 - juni 2007 - 5. årgang - nummer 22

Udgives med støtte fra Det Danske Filminstitut samt Kulturministeriets bevilling til almenkulturelle tidsskrifter.
ISSN: 1603-5194. Copyright © 2002-07. Alle rettigheder reserveret.